

היום נלמד בעזרת ה':

ברכות דף כד

הגמרא דנה האם מותר לקרוא קריאת שמע כשישן במיטה אחת עם אשתו או עם איש אחר ללא בגדים, ובשרם נוגע זה בזה. (בזמנכם ישנו ללא בגדים וכיסו את עצמם מלמעלה).

כשהם שוכבים פנים מול פנים פשוט לגמרא לאסור, משום הרהור. הנידון הוא כשכל אחד הופך את עצמו לצד אחר: האם אפילו כשישן עם אשתו (שיש חשש שיהרהר, וכל שכן עם אחרים) מותר. או שבאשתו מותר כיון שרגיל בה ואין חשש הרהור, לעומת זאת באדם אחר יש חשש הרהור.

שנינו במסכת חלה: 'האשה יושבת וקוצה לה (=מפרישה) חלה ערומה' - מותר לה לברך על הפרשת חלה למרות שהיא ערומה, כיון שערותה מתכסה כשהיא יושבת. לעומת זאת לאיש אסור לברך כשערום, כיון שערותו נראית.

אמר רבי יצחק: טפח באשה ערוה. הגמרא מבארת שכוונתו לאיסור קריאת שמע מול טפח מגולה שדרכו להיות מכוסה באשתו, כיון שזה נחשב לערוה. אבל באשה זרה אסור להסתכל אפילו במקומות שדרכם להיות מגולים, כיון ש'כל המסתכל באצבע קטנה של אשה כאילו הסתכל המקום התורף (= במקום הערוה)'.
אמר שמואל: קול באשה ערוה. אמר רב ששת: שער באשה ערוה.

אמר רבי חנינא: אני ראיתי את רבי שתלה את התפילין שלו על גבי יתד. הגמרא מקשה והרי שנינו בברייתא: התולה תפיליו יתלו חייו? הגמרא תבאר באיזה אופן מותר לתלות את התפילין.

האם מותר לגהק ולפהק ולהתעטש ולרוק בתפילת 'שמונה עשרה'?

והאם מותר להתפלל 'שמונה עשרה' בקול?

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

הגמרא חוזרת לענין קריאת שמע מול ערוה: היה ישן בטליתו ערום ולא יכול להוציא ראשו מפני הצנה (= קור), חוצץ בטליתו על צוארו (= יהדק את בגדו לצוארו) כדי שלא יראה את ערותו, וקורא קריאת שמע. וי"א שיהדק את טליתו על ליבו, כדי שלא יהיה ליבו רואה את הערוה. בהמשך יתבאר דין כיסוי גופו לתפילת 'שמונה עשרה' שהוא יותר חמור, כיון שהוא כעומד לפני המלך.

אסור לקרוא קריאת שמע במבואות המטונפים. מה דינו של ההולך לשם והפסיק לקרוא - האם כשיצא משם חוזר למקום שפסק, או לתחילת קריאת שמע? מי שהולך במבואות המטונפות ומפסיק מקריאת שמע, זוכה לנאמר בפסוק "ובדבר הזה תאריכו ימים".

מושגים בדף

למה מנה הכתוב תכשיטין שבחוץ עם תכשיטין שבפנים: במלחמת מדין בני ישראל בזזו מהמדיינים תכשיטים, כמו שנאמר "וַיִּקְרַב אֶת-קַרְבָּן יְהוָה אִישׁ אֶשְׁרֵ מִצָּא כְּלֵי-זָהָב אֲצַעְדָּה וְצַמִּיד טַבַּעַת עֲגִיל וְכוּמָז לְכַפֵּר עַל-נַפְשֹׁתֵינוּ לְפָנֵי ה' ". בפסוק זה מנויים תכשיטים שדרך הנשים להתקשט בהם במקום גלוי, עם תכשיטים שדרכם להיות מכוסים, ללמדנו שכל המסתכל באצבע קטנה של אשה (= מקום גלוי) כאילו הסתכל המקום התורף (= מקום מכוסה). **טלית:** בלשון חז"ל הכוונה לסתם בגד או לטלית של ציצית, תלוי בענין.